

Г. Г. Бортник¹, Р. М. Вітер¹, Вуйцик В.²

(¹Україна, Вінниця, Вінницький національний технічний університет,
²Польща, Люблін, Люблінська політехніка)

ПРИСТРІЙ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ РАДІОСИГНАЛІВ

Анотація. У роботі представлено пристрій запам'ятовування та відтворення радіосигналів (РС), що функціонує в умовно-реальному масштабі часу. Цей режим передбачає, що аналого-цифрове перетворення та визначення спектра РС здійснюється в реальному часі без втрати інформації, а подальше вторинне оброблення сигналів здійснюється зі швидкістю, яка визначається швидкодією елементної бази цифрового пристрою.

Ключові слова: пристрій запам'ятовування, спектральний аналіз, продуктивність, швидке перетворення Фур'є, радіосигнали

Abstract. The paper presents a device for storing and reproducing radio signals (RS), which operates on a real-time basis. This mode assumes that analog-to-digital conversion and spectrum determination of the RS is performed in real time without loss of information, and further secondary signal processing is carried out at a rate determined by the speed of the element base of the digital device.

Keywords: memory device, spectral analysis, performance, fast Fourier transform, radiosignals

Пристрої запам'ятовування та відтворення радіосигналів (ПЗВС) є невід'ємною частиною систем інформаційного забезпечення сучасних радіотехнічних комплексів. Вони призначені для запам'ятовування частотно-часової та просторової структури радіосигналів, що приймаються; видачі даних до систем вимірювання та аналізу параметрів цих сигналів; відтворення в необхідні проміжки часу радіосигналів [1].

Недоліки аналогових ПЗВС значною мірою подолані в цифрових засобах запам'ятовування та відтворення. Знаходять застосування три методи цифрового запам'ятовування та відтворення РС [2]. Перший метод базується на запам'ятовуванні послідовності відліків РС $s(t)$. Цифровий образ РС запам'ятовується, а потім, при необхідності, відтворюється цифро-аналоговим перетворювачем (ЦАП). Другий метод – амплітудно-фазовий, передбачає цифрове представлення амплітуди $S_c(t)$ та фази $\phi_c(t)$ РС. Запам'ятовування відліків амплітуди $S_{cd}(t)$ та фази $\phi_{cd}(t)$ відбувається в оперативному запам'ятовуючому пристрої (ОЗП). Відтворення РС $u_e(t)$ відбувається шляхом амплітудної модуляції ВЧ-сигналу гетеродину.

Третій метод – спектральний, передбачає представлення вхідного РС $s_c(t)$ у спектральній області $S_c(\omega)$ з подальшим його цифровим обробленням.

При цьому використовуються алгоритми ШПФ. В ОЗП записуються цифрові образи спектральної густини $S_{cd}(\omega)$ РС, а відтворення аналогового РС здійснюється пристроєм ОШПФ. Структура ПЗВС, що реалізує спектральний метод, представлена на рис. 1.

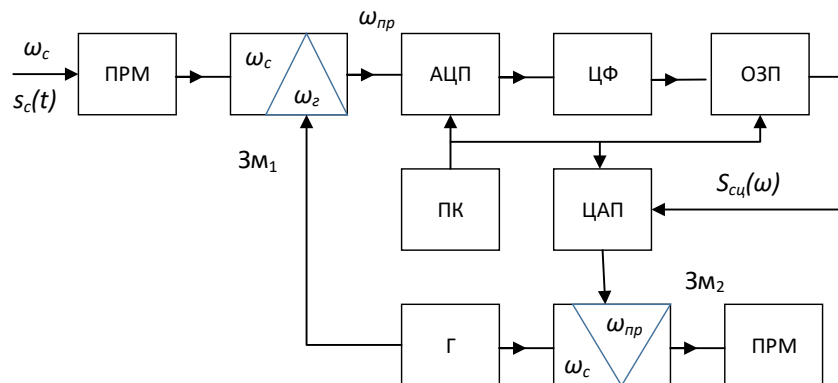

Рисунок 1 - Структура пристрою запам'ятовування та відтворення радіосигналів

Радіосигнал $s_c(t)$, з виходу приймача ПРМ, поступає на змішувач $ЗМ_1$, куди також подається сигнал $u_e(t)$ внутрішнього гетеродину Γ , частота якого $\omega_z(t)$ близька до середньої частоти ω_c прийнятого РС $s_c(t)$. Носійна частота РС знижується до значення $\omega_{np} = \omega_c - \omega_z$, що забезпечує роботу цифрового пристрою. Аналого-цифровий перетворювач (АЦП) виконує цифрове кодування аналогового сигналу $s_{cnp}(t)$ або його спектральної густини $S_c(\omega)$. Після формування спектра РС у цифровому фільтрі (ЦФ) цифровий образ РС $s_{cu}(t)$ або його спектральної густини $S_{cu}(\omega)$ запам'ятовується в ОЗП. Цифрові слова $s_{cu}(t)$ або $S_{cu}(\omega)$, які зчитуються з ОЗП, перетворюються в ЦАП в аналоговий сигнал $s_{cnp}(t)$. Середня частота сигналу $s_{cnp}(t)$ дорівнює ω_{np} , тому для відтворення вхідного РС $s_c(t)$ за допомогою змішувача $ЗМ_2$ та гетеродина Γ спектр низькочастотного сигналу $s_{cnp}(t)$ зміщується на частоту $\omega_c = \omega_z + \omega_{np}$. В результаті на виході змішувача $ЗМ_2$ формується копія $s_e(t)$ початкового РС $s_c(t)$.

Література

1. Куприянов А.И. Радиоэлектронная борьба. Цифровое запоминание и воспроизведение радиосигналов и электромагнитных войн / А. И. Куприянов. – М.: Вузовская книга, 2009. – 360 с.
2. Бортник Г.Г. Методи та засоби первинного цифрового оброблення радіосигналів / Г.Г. Бортник, М.В. Васильківський, В.М. Кичак. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 168 с.